

Lucien de Winter (l) en Barry van Rijn: 'Nieuwe soorten voor ons niet zo interessant'

Echinacea: bewerkelijke snijbloem

Dit seizoen zien de veilingprijzen van Echinacea er - voorlopig - redelijk uit na het slechte vorige seizoen. Dat mag ook wel, want Echinacea - 'Zonnehoed' in de volmond - is een bewerkelijke snijbloem, zeggen Barry van Rijn en Lucien de Winter van Vof De Oude Toren uit Warmond. Van de meeste snij-Echinacea wordt alleen het bloemhart (knop) aangevoerd, wat betekent dat van elke bloem de bloemblaadjes geplukt moeten worden.

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

Er zijn zomerbloementelers die met behulp van kassen en andere kunstgrepen er alles aan doen om hun teelten te vervroegen of te verlaten. Dat is aan Barry van Rijn en Lucien de Winter van Vof De Oude Toren niet besteed: zij volgen de gang der natuur. Hun seizoen begint in het vroege voorjaar met narcissen en daarna tulpen. Vanaf half juni tot in oktober zitten ze in de Echinacea. Dat loopt deels gelijk op met de dahliasnijderij die rond half augustus begint. Omdat ze risicospreiding belangrijk vinden - 'dan is er altijd wel wat goed' - snijden ze in deze periode ook nog wat kleinere artikelen zoals *Daucus* en *Craspedia* ('Gele ballen').

KNOPPEN

Hun belangrijkste product is Echinacea die ze

Het 'punten' van elke bloem is behoorlijk arbeidsintensief

van eenjarige en een tweejarige planten snijden. De tweejarige Echinacea's snijden ze van ongeveer half juni tot half augustus. Als wij eind augustus op bezoek zijn, staan ze op het punt om te beginnen met hun eerstejaars-teelt.

Dit perceel van circa 540 roe aan de rand van het rustieke Warmond staat prachtig in bloei, maar het is niet de bedoeling dat de bloemen als zodanig geveild worden. Mede omdat de bloemblaadjes er snel afvallen, is Echinacea als snijbloem voornamelijk bekend om de knop (bloemhart). Dat betekent dat voor het eigenlijke snijden de bloemen eerst 'gepunt' worden, dat wil zeggen handmatig ontdaan worden van de bloemblaadjes. "Dat maakt Echinacea tot een bewerkelijk product", zeggen Barry en Lucien. Het snijden kunnen ze aardig met z'n tweeën af, maar voor het punten worden vanaf begin september een viertal Poolse arbeidskrachten ingehuurd die hier ongeveer een maand lang mee bezig zijn. Alleen een deel van hun vroege tweejarige teelt wordt vanaf half juni als rauwe bloem aangevoerd. Het gaat dan om ongeveer een kwart van hun totale productie van circa 800.000 takken. De rauwe bloemen brengen beduidend lager op dan de bloemknoppen later in het seizoen, 'maar je hebt ook veel minder arbeidskosten.'

SORTIMENT

Zowel voor de eerste als de tweedejaars-Echinacea bestaat het sortiment uit twee cultivars: de witte Echinacea *purpurea* 'White Swan' (geel hart) en de purperrode 'Leuchtstern' (donkerrood hart), die de hele snijperiode naast elkaar worden aangevoerd. Met zo'n 8-9 bloemen per plant (eerste jaar 5-6) is 'Leuchtstern' iets productiever van 'White Swan' (5-6 bloemen, eerste jaar 3-4). Zeker voor het tuinsegment wordt er volop veredeld in Echinacea, jaarlijks verschijnen er nieuwe cultivars. Lucien en Bar-

ry vinden al die nieuwe dingen voor hun doel niet zo interessant. Als er al een mooie tussen zit, kun je er toch niet aankomen of wordt het een dure grap door het kwekersrecht. "En als de bloemblaadjes er af zijn, lijken alle soorten toch wel heel veel op elkaar".

VOF De Oude Toren houdt Echinacea twee jaar in productie, de tweedejaars-planten worden in de herfst na bewezen diensten met wortelstok en al onder gefreesd. De nieuwe eerstejaarsteelt gebeurt van aangekocht stekmateriaal (plugjes). Echinacea laat zich ook goed vermeerderen en verversen via het scheuren/delen van de wortelstok, maar Lucien en Barry hebben de ervaring dat stekken een uniformer gewas opleveren. Het oprooien en verwerken van de wortelstokken voor de eigen productie is daarom niet rendabel, wel zou het mooi zijn als ze hun wortelstokken zouden kunnen verkopen in plaats van onder te frezen, bijvoorbeeld voor de tuinmarkt. "Daar zijn we nog naar op zoek".

AFZET

Hun bloemproductie zetten ze af op de FloraHolland veilpunten Naaldwijk, Aalsmeer en Rijnsburg. Als ze vanaf september op de top van hun productie zitten, is het streven om elke dag 3 karren rode en 3 karren witte Echinacea's te snijden, dus voor elke vestiging een kar. Dat betekent een tamelijk strak schema, maar dat

Daucus (liggend product op de werktafel), dahlia en Craspedia zijn de andere zomerbloemen van Vof de Oude Toren

is nodig willen ze hun aantallen halen. Over de prijsvorming tot nu toe zijn ze niet ontevreden. De tweedejaars takken (lengte 60 cm) hebben meer opgebracht dan in het slechte vorige seizoen. Als die trend zich doorzet met de eerstejaarsproductie (40 cm), kan het een redelijk snijseizoen worden, vergelijkbaar met 2008, toen ze op een middenprijs zaten van 12,5 cent per tak. Vorig jaar was dat maar 9 cent. Dit jaar worden de (zomer) bloemen sowieso beter betaald, wellicht door een combinatie van iets minder aanvoer, een aantrekkelijke economie

en meevallend, koel weer. Hoewel, ook tijdens de warme weken in juli vielen de prijzen niet tegen. Er is lang niet altijd een touw aan vast te knopen, daarom is het 't beste je niet al te snel door de wisselende prijzen in de war te laten brengen. Dit jaar zijn ze weliswaar aardig uitgebreid in de eerste jaar Echinacea, maar voor de komende jaren willen ze niet al te veel veranderen. Doorgaan met waar je goed in bent, risicospreiding, en de kosten in de hand houden - dus geen zware investeringen - dat is de bedrijfsfilosofie die bij hen past.

De purperrode Echinacea 'Leuchtstern' is iets productiever dan 'White Swan'

